

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נזיר

דפים כא - כז, פרשת וילך תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

פרק רביעי - מי שאמר בתרא

לדף כא-כב

*התפסה בניזירות. *בעל עוקר וגיז.

- א. התפסה בניזירות 1. מי שאמר הריני נזיר וחבריו אמרו ואני ואני כולם נזירים ואם הותר הראשון הותרו כולם הותר האחרון רק הוא מותר וכולן אסורים, ודווקא שהתפסו בתוך כדי דיבור וזהו אמירת שלש או ארבע תיבות, ואמרינן דכל אחד מתפס בחבירו ויכולים להמשיך כך לעולם מדתני בהדיא הימנו ולמטה מותר ולמעלה אסור. 2. אמר הריני נזיר וחבירו אמר פי כפיו מיין ושערי כשערו מלגזו ה"ז נזיר, אבל בסתמא אינו נזיר וכדין האומר ידי או רגלי נזירה דלא אמר כלום אא"כ אמר בדבר שהנשמה תלויה בו כגון ראשו. 3. אמר הריני נזיר ואשתו שמעה ואמרה ואני או שאמר הריני נזיר ואת מיפר את שלה ושלו קיים, ואם היא אמרה הריני נזירה ואמר ואני או שאמרה הריני נזירה ואתה ואמר אמנן או שתלה את נדרו בנדרה אינו יכול להפר.
- ב. בעי האם בעל שמיפר לאשתו עוקר או גיז ונפ"מ אם אשה נדרה וחברתה אמרה ואני ובעלה של הראשונה היפר לה, והשמועות 1. במשנתנו הריני נזירה ובעלה אמר ואני אינו יכול להפר ש"מ דגיז, ודחי שהטעם משום דהוי כמקיים. 2. אשה שנדרה בניזיר והפרישה בהמה משלה ואח"כ בעלה היפר לה החטאת תמות ש"מ דגיז, ודחי דנעשתה כחטאת שנתכפרו בעליה דתמות. 3. האשה שנדרה בניזיר והיתה שותה יין ומטמאה למתנים לוקה וקמ"ל דהיפר, ודחי דאיירי שלא היפר לה דנכתב אגב סיפא שאם לא ידעה מהפרתו פטורה. 4. האשה שנדרה בניזיר ונטמאת ואח"כ בעלה היפר לה מביאה חטאת העוף ולא עולת העוף, ודחי דהחטאת כר"א הקפר שניזיר הוי חוטא. 5. למסקנא פשטינן מדתני בהדיא היא מותרת וחברתה אסורה ש"מ דבעל גיז, ולר"ש אם אמרה הריני כמותיך שתיהן מותרות. 6. בעינן לדמות לאיבעיא באומר הרי עלי כבשר זבח שלמים האם מתפס בעיקרא או בצננא, ולל"ק דחי דהתם אף לאחר זריקה קדוש לענין הוצאה משא"כ הכא הרי היפר לה. וכן באמרה הריני נזירה בעיקביך בעי האם כוונתה על עיקר נזירותה או שתהא כמותה, ומייתי מהא דבעלה אמר ואני אינו יכול להפר ש"מ בכולה מילתא מתפס ודחי דהתם הטעם משום דקיים לה.

*עבירות ומצוות. * האילים שא"צ לחם.

א. עבירות ומצוות 1. אשה שנדרה בנזיר ובעלה היפר לה ולא ידעה ושתתה יין ונטמאה למתים פטורה ממלקות ולר"י תספוג מכת מרדות ועל זה נאמר אישה הפרם וה' יסלח לה, וכאשר ר"ע הגיע לפסוק זה היה בוכה דנתכונה שיעלה בידה בשר חזיר ואכלה בשר טלה, וכן על הפסוק ונשא עונו ושרצה לאכול בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר וכן בשתי חתיכות דאיקבע איסורא. 2. צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם, להו"א משל לשנים שאכלו קרבן פסח אחד לשם מצוה ואחד באכילה גסה ודחי דאכתי עשה פסח, אלא שהיו אשתו ואחותו עמו בבית לאחד נזדמנה אשתו ולשני אחותו ודחי דהווי שני דרכים, ולמסקנא לוט ושתי בנותיו שהם כוונו למצוה ולוט לעבירה. 3. דרשינן את תיבות הפסוק המובא אצל לוט שכל כוונתו היתה לעבירה: ותשא אשת אדוניו, כי היא ישרה בעיני, וירא אותה שכם בן חמור, בעד אשה זונה עד ככר ככר לחם, אלכה אחרי מאהבי נותני שמני ושקויי, ואמרין שלמרות שלוט לא ידע בשכבה של הראשונה ידע בקומה ולכן למחרת היה עליו שלא לשתות שוב. 4. דרשו על לוט אח נפשע מקרית עוז שפירש מאברהם ומדינים כבריך ארמון שלא יבואו בקהל ה', לתאוה יבקש נפרד ובכל תושיה יתגלע שנתגלה קלונו בביכ"נ. 5. גדולה עבירה לשמה להו"א יותר ממצוה שלא לשמה ולמסקנא כמצוה שלא לשמה מהא דאמרין אצל יעל מנשים באהל תבורך וזה שרה רבקה רחל ולא, ומייתי שבע בעילות בעל אותו רשע ולא נהנתה כיון שטובתן של רשעים רעה אצל צדיקים שנאמר ללבן השמר מדבר עם יעקב מטוב ועד רע. 6. לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמן שמתוך זה יבא לשמה שבשכר מ"ב קרבנות שהקריב בלק הרשע זכה ויצאה ממנו רות. 7. אין הקב"ה מקפח אפילו שכר שיחה נאה שהבכירה קראה מואב ומותר להתגרות בהם משא"כ עמו. 8. לעולם יקדים אדם לדבר מצוה שבשכר לילה אחד שקדמה בכירה לצעירה זכתה וקדמה ארבעה דורות בישראל למלכות.

ב. ארבעה אילים אינם טעונים לחם והם שלו שלה לאחר מיתה ולאחר כפרה, ומפרשינן 1. שלה זה במשנתנו אשה שנדרה בנזיר והפרישה את בהמתה ואח"כ בעלה היפר לה, אם הבהמה שלו תצא ותרעה דלא משתעבד לה בדבר שאינה צריכה, ואם הבהמה שלה החטאת תמות ועולה ושלמים יקברו ואין טעונים לחם, וה"ה מעות מפורשין אבל מעות סתומין יפלו לנדבה, והאופן דהוי שלה כגון שקימצה מעיסתה או שהקנו לה ע"מ שאין לבעלה רשות. 2. שלו, באיש שהדיר את בנו בנזיר וגילח או מיחה. 3. לאחר מיתה, כדתנן גבי מפריש מעות לנזירותו ומת. 4. לאחר כפרה, הוי סברא דילפינן מלאחר מיתה. 5. בעי למימר דאיכא אף שלמי נזיר ששחטן שלא כמצותן שנאכלין ליום אחד ואינם טעונים לחם ולא זרוע, ודחי דאיירי רק כמצוותן.

עֲרֵף בַּהֲבֵז

*מותר הקדשים. *סתומין ומפורשין.

א. דיני מותר הקדשים 1. מי שהיו לו מעות סתומין לנזירותו ומת יפלו לנדבה, ואף שדמי חטאת מעורבין בהם לרבי יוחנן הלכה היא בנזיר ולר"ל ילפינן מקרא לכל נדריהם ולכל נדבותם. 2. רק קדשיך אשר יהיו לך ונדרוך קאי על ולדי קדשים ותמורתם דתקנתן תשא ובאת אל המקום, ובעי למימר שיעלם לבית הבחירה וימנע מהם מים ומזון כדי שימותו בשונה מולד חטאת דמתה בכל מקום, ת"ל ועשית עולותיך הבשר והדם לומר שינהג בתמורה כדין העולה. 3. גמירי דתמורת

חטאת מתה וכל שבחטאת מתה באשם רועה, ולר"י"ש ילפינן שאם הקריב עובר בעשה שנאמר רק, וקרא אשם הוא לומר שיהא בהוייתו ואתי להו"א לתמורת אשם ולמסקנא לאשם שאם לא ניתק לרעיה ושחטו פסול. 4. הלכה היא בנזיר אתי למעוטי להו"א שאר חייבי קניין ודחי דאמרינן שאם הפרישו מעות יכול להביא בהם חטאת בהמה או עולת בהמה ואם מת והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה, אלא לאפוקי ממ"ד דהמחוייב חטאת ואמר הרי עלי עולה והפריש מעות ואמר אלו לחובתי אינו יכול להביא חטאת ולא עולה ואם מת והיו לו מעות סתומין ילכו לים המלח.

ב. האומר אלו לחטאתי עולתי ושלמי הוו כמעות מפורשין אבל האומר אלו לחובתי פלוגתא, ולרבא בנפלו דמי חטאת מביניהם הוו כמפורשין, ובהמה תמימה ה"ז כמפורשת משא"כ בעלת מוס ופליגי בנסכא אבל קורות לכו"ע הוו כמפורשין. והשמועות 1. אלו לחטאתי והשאר יהא לשאר נזירותי ומת, דמי חטאת ילכו לים המלח ובשאר המעות יביא מחצה עולה ומחצה שלמים ש"מ כרבא. 2. אמרינן דאין הקנינן מתפרשות אלא בלקיחת בעלים או בעשיית כהן ש"מ דדינאם כסתומין וזהו משום שנאמר ולקח ועשה אבל הביא שלש בהמות ולא פירש מקריבים מה שראוי משום דהחטאת נקיבה והעולה זכר. 3. נזיר שמת והיתה לו חטאת תמות ואין בנו מגלח עליה מוקמינן לה בתמימה אבל בעלת מוס דינה כסתומה, והא דאמר היו לו מעות סתומין יפלו לנדבה ולא קאמר בהמה בעלת מוס זהו מכיון שקדושה לדמי והיינו מעות. 4. נאמר קרבנות למעט שאדם אינו יוצא בקרבן אביו בין מן החמורה על הקלה ובין מקלה לקלה, בין במעות אפילו שמגלח על מעות אביו הסתומין, וכך אדם אינו יוצא בקרבן שהפריש לעצמו מקלה לחמורה ולא מחמורה לחמורה שנאמר קרבנו על חטאתו וכך לא יוצא במעות שהפריש לעצמו אף שאם הפריש מעות על החלב והביא על הדם בשוגג דמעל וכיפר ת"ל שוב על חטאתו, וה"נ בהמה איירי בתמימה אבל בעלת מוס דינה כסתומה אלא כיון שראויה רק לדמי לכן הויא בכלל מעות.

שאלות לחזרה ושינון

- א. עבירות ומצוות (3)
  - ב. ארבעה אילים שאינם טעונים לחם (5)
- דף כה- כז**
- א. דיני מותר בקדשים (4)
  - ב. המח' מה נחשב מפורשין והשמועות (4)

פרק רביעי- מי שאמר בתרא

דף כא- כב

- א. התפסה בנזירות (3)
- ב. האם בעל לאשתו עוקר או גיז והשמועות (6)

דף כג- כד

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מו"ק חגיגה 📖
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~154~

המערכת